

Türkiye'deki İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Mevzuatının İnşaat Sektörü Açısından İncelenmesi*

Selim Baradan¹, Ümit Dikmen², Uğur Müngen³,
Osman Aytekin⁴, Gülsüm Sönmez⁵

Özet

Türkiye'de yaklaşık son 10 yıldır işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında önemli gelişmeler kaydedilmektedir. Bu gelişmelerin en önemlisi şüphesiz 2003 yılında çıkan 4857 sayılı İş Kanunu ve bu kanun kapsamında çıkarılan işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili yönetmelikler olmuştur. Türkiye'de yaşanan iş kazaları ve meslek hastalıklarının sayısını düşürmeyi hedefleyen bu düzenlemeler, bir çok işyerinin yeniden organize olmasını gerektirmektedir. Türkiye'de en fazla ölümlü iş kazalarının yaşandığı ve risklerin proje bazlı olarak sürekli değişkenlik gösterdiği inşaat sektörünün bu gelişmeleri yakından takip etmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada, öncelikle inşaat sektörünü kapsamına alan kanun, tüzük ve yönetmelikler tespit edilmiş ve incelenmiştir. Özellikle de 27 Kasım 2010'da çıkan "İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri" ve "İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri" yönetmelikleri üzerinde durularak, mevzuatın artıları ve eksileri değerlendirilmiş ve inşaat işyerlerinin yürürlükteki mevzuata uyması için yapması gereken düzenlemeler özetlenmiştir. Ayrıca, Kuzey Amerika ve Avrupa ülkelerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında uygulanan inşaat sektörüyle ilgili standartlar ve düzenlemeler araştırılmıştır. Yapılan araştırmanın sonucunda, Türkiye'de yürürlükte olan mevzuatın inşaat sektörünün ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığı değerlendirilmiş ve teknik önlemleri içeren iş güvenliği mevzuatının eksikliği vurgulanmıştır.

* Bu bildirinin tam metni Türkiye Mühendislik Haberleri Dergisi'nin "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" konulu tematik sayısında yayımlanacaktır.

¹ Yrd. Doç. Dr., Ege Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, İzmir. - sbaradan@gmail.com

² Yrd. Doç. Dr., İstanbul Kültür Üni., İnşaat Mühendisliği Bölümü, İstanbul. - u.dikmen@gmail.com

³ Doç. Dr., İstanbul Teknik Üni., İnşaat Mühendisliği Bölümü, İstanbul. - mungen@itu.edu.tr

⁴ Yrd. Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Eskişehir. - oaytekin@ogu.edu.tr

⁵ TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, Ankara. - gsonmez@imo.org.tr